

گفت‌وگو با سوپروایزر اخراج‌شده بیمارستان پاستور مشهد

سکوت از ترس

نسترن فرخه؛ سوپروایزری که در انتقاد به عدم پرداخت معوقات از سمت خود تعلیق شده بود، حتی با وجود وعده‌هایی از طرف مسئولان همچنان تغییری در وضعیتش ایجاد نشده است.همین چند هفته پیش کلیبی از منصوره رنجبر، سوپروایزر بیمارستان پاستور مشهد، منتشر شد که در یک تجمع کوچک با حضور مسئولان بیمارستان، از شرایط کلی پرستارها انتقاد می‌کرد و چند روز بعد هم خبر اخراجش رسانه‌ای شد.

صفحه ۱۰

سرمقاله

ایران و جنگ در اوکراین

جاوید قربان‌وغلی

آنچه را که در اوکراین درحال‌حاضر در جریان است، چگونه باید تفسیر و تحلیل کرد و چه موضعی در قبال آن اتخاذ کرد؟ پاسخ به این سؤال از آن نظر مهم و تعیین‌کننده است که براساس شواهد ایران حل‌وفصل بحران هسته‌ای و مذاکرات احیای برجام را به نتیجه جنگ اوکراین و رویارویی روسیه با غرب به رهبری آمریکا سنجاق کرده و زمان را به نفع خود و امتیازگیری از آمریکا تلقی می‌کند؛ بنابراین تحلیل دقیق از جنگ اوکراین و نتیجه آن برای همه کشورها به شمول ایران مهم و ارزایی مبتنی بر داده‌های ناصحیح و قرارگرفتن در کنار یکی از دو طرف منازعه خسارت‌های جبران‌ناپذیر را در پی خواهد داشت. به‌خصوص اینکه از منظر تاریخی ارزایی ناصواب دولتمردان وقت در دو جنگ اول و دوم جهانی پیامدهای فاجعه‌باری برای کشور داشت.

۱- از نظر حقوق بین‌الملل و به تأیید همه نهادهای بین‌المللی تهاجم روسیه به اوکراین که پنجمین ماه خود را پشت سر می‌گذارد، تجاوز نظامی و توسل به زور برای اشغال سرزمین یک کشور مستقل و دارای حاکمیت است. مجمع عمومی سازمان ملل متحد در اولین روزهای تهاجم، در قطع‌نامه‌ای که با ۱۴۱ رأی موافق، ۳۵ رأی ممتنع و پنج رأی مخالف به تصویب رسید، حمله روسیه به اوکراین را محکوم کرده و خواستار خروج فوری نیروهای روسیه از اوکراین شد. فقط چهار کشور سوریه، بلاروس، کره شمالی و اریتره (به اضافه روسیه) به این قطع‌نامه رأی مخالف دادند؛ بنابراین از نظر بین‌المللی در این مهم تردیدی نیست که کشوری با توسل به زور، علیه تمامیت ارضی یک کشور دیگر اقدام نظامی تجاوزکارانه صورت داده و فجایع انسانی در این تخاصم در حال وقوع است. اقدامی که در نتیجه آن، چند ده میلیون نفر نیز با ترک خانه و کاشانه خود، مجبور به مهاجرت اجباری به کشورهای دیگر شده‌اند.

۲- مهم‌ترین دلیل روسیه در آغاز جنگ تلاش غرب به رهبری ایالات متحده آمریکا برای گسترش ناتو به شرق و تبدیل اوکراین به پاشنه آشیل مسکو بود. پوتین بارها آمریکا و کشورهای غربی را به نادیده‌گرفتن ملاحظات امنیتی روسیه متهم کرده و هدف ارتش روسیه در عملیات ویژه در اوکراین را رفع این تهدیدات عنوان کرده است. در اینکه غرب از چند سال قبل درصدد روی کار آوردن دولتی همسو با خود در کی‌یف، الحاق این کشور به پیمان ناتو و گسترش پیمان نظامی غرب به مرزهای روسیه است، تردیدی وجود ندارد؛ اما سؤالی که پس از گذشت پنج ماه از جنگ مطرح است، این است که آیا مناعت از چنین کاری در گرو تهاجم و اشغال اوکراین بود؟ به‌خصوص اینکه برخلاف ارزیابی اولیه پوتین هیچ افق روشنی برای پیوژی ارتش روسیه وجود ندارد و غرب بدون ورود مستقیم در جنگ، پیشرفته‌ترین تجهیزات نظامی را برای طولانی‌تر کردن جنگ و فرسایش ارتش و اقتصاد روسیه در اختیار اوکراین قرار می‌دهد. متصفا اینکه در پرتو جنگ اوکراین و برخلاف استراتژی مسکو، سوئد و فنلاند در آستانه الحاق به ناتو قرار دارند، اختلافات اروپا با آمریکا به دلیل گرانی قاره سبز کنار گذاشته شده و هژمونی آمریکا در حال گسترش به این قاره است.

۳- موضع ایران از زمان آغاز تهاجم نظامی روسیه، با افت‌وخیزهایی روبه‌رو بوده است. در اولین موضع رسمی «ضمن تحریک‌آمیز دانستن اقدامات ناتو، بر راه‌حل سیاسی و گفت‌وگو برای حل‌وفصل بحران تأکید کرد». در رواق موضع اولیه ایران که بارها از زبان وزیر خارجه و سخنگوی آن وزارت بیان شد، بر سه اصل استوار بود:

- با گسترش ناتو و دخالت‌های غرب در روابط دو همسایه مخالف است.

- جنگ را راه‌حلی برای مشکلات میان کشورهای نمی‌بیند و خواستار توقف درگیری‌های خشونت‌آمیز از جانب تمام طرف‌هاست.

- تحریم یا محاصره اقتصادی که از سوی کشورهای غربی دنبال می‌شود، کمکی در حل مشکلات فعلی و پایان درگیری‌ها نیست.

این رویکرد موضعی قابل دفاع در مجامع بین‌المللی است. کمالینکه با وجود تصویب قطع‌نامه با اکثریت چشمگیر، تعداد معتابهی از کشورهای جهان مانند ایران ترجیح دادند با رأی ممتنع یا غیبت در رأی‌گیری، بی‌طرفی خود را در جنگ اعلام کنند. در واقع دستگاه دیپلماسی کشور از آغاز بحران تلاش کرده به اوکراین اطمینان دهد که «حامی هیچ‌یک از طرف‌های جنگ نیست و از حل مناقشات از طریق مذاکره و گفت‌وگو دفاع می‌کند». رئیس دستگاه دیپلماسی کشور در اقدامی که مؤید برداشت فوق‌الذکر است، در تماس تلفنی با همتای اوکراینی خود ترجیح‌بند اصلی نظام را این‌گونه بیان کرد: «همان‌طور که از ابتدای بحران اعلام کرده‌ایم، ما مخالف جنگ ... از جمله جنگ اوکراین هستیم... سیاست اعمالی ما نیز منطبق بر همین اصل بوده و مخالف هرگونه اقدامی که منجر به ادامه و تشدید درگیری‌ها شود، هستیم». امیرعبداللّهیان ادعاهای مقام‌های آمریکایی را اتهام خواند و افزود: «نیاید اجازه دهیم که اتهامات دیگران، روابط دوستانه تهران و کی‌یف را خدشه‌دار کند». با وجود این مواضع نسبتاً متوازن، به نظر می‌رسد تحولات جنگ اوکراین و تلاش مسکو در یاریگری دیپلماتیک از میان کشورها، ایران را از موضع بی‌طرفی دور و اندکی به سمت مسکو متمایل کرده .

ادامه در صفحه ۴

سه‌شنبه ۱۱ مرداد ۱۴۰۱ • ۴ محرم ۱۴۴۴ • ۲ آگوست ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۲۴۱ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰ تومان

گفت‌وگو با حمید امجد درباره‌ی «وقتِ خوش»

آن سوخت که شمع را چنین می‌افروخت

امیرعطا جولایی؛ خوانش نمایش‌نامه تازه دکتر حمید امجد، درام‌نویس، کارگردان، مترجم، ویراستار، پژوهشگر و مدرس جاسنکین نمایش، یکی از طرفه‌های بهار ۱۴۰۱ بود. «وقت خوش» را نشر نیلا، در «اول اردیبهشت ماه جلالی» منتشر کرد، ولی تا این لحظه واکنشی برنمی‌بخشده.

صفحه ۶

در «شرق» امروز می‌خوانید: روایت اسحاق جهانگیری از سیل اسفند ۹۸ و فروردین ۹۹، جداسازی به اتوبوس‌های فرسوده رسید و **یادداشت‌هایی از** محمود فاضلی، عبدالرضا ناصرمقدسی، قادر باستانی

زیان خودروسازان ایران معادل ۱۰ درصد ارزش سهام مرسدس بنز، BMW پورشه و فولکس واگن شد

برزخ خودرو

گزارش تیریک را در صفحه ۴ بخوانید

تذکران‌ون اساسی نمایندگان به رئیس‌جمهور

وزیر ضعیف بهتر از سرپرست غیرپاسخ‌گو؟

تکرار دوباره قطع وسیع اینترنت پس از یک هفته به شایعات زیادی دامن زده است

رفت‌وآمدهای مشکوک نت

صربستان با تحریک مسکوحبیبه جدیدی در تقابل روسیه و غرب می‌گشاید

تنش در بالکان

تنش میان کوزوو و صربستان در بالکان، جبهه جدیدی کنار جنگ اوکراین، در رقابت روسیه و غرب گشوده است. در روزهای اخیر تیراندازی صرب‌های مسلح به پلیس کوزوو در گذرگاه مرزی در کشور و مسدودکردن جاده‌ها، نگرانی نسبت به وقوع درگیری نظامی میان صربستان که از معهود متحدهان حکومت ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه محسوب می‌شود و کوزوو را افزایش داده و ناتسو هم برای دفاع از کوزوو اعلام آمادگی کرده است. یک نیروی حافظ صلح ناتو گفته است که این ائتلاف در کشاکش تنش‌های فزاینده بین کوزوو و صربستان، «آماده مداخله» است.

به گفته پلیس کوزوو پس از اینکه صرب‌های محلی جاده‌ها را بستند و برای اعتراض، به سمت پلیس تیراندازی کردند، دو گذرگاه مرزی در این منطقه برتتش شمالی را بسته است. خشم مردم محلی از صدور دستور عوض‌کردن پلاک خودروها از صربستانی به کوزوویی طی دو ماه، اعتراض‌برانگیز شده است. نیروی ناتو در کوزوو (KFOR) در بیانیه‌ای اعلام کرد: «وظیفه نیروهای ناتو در رهبری ناتو در کوزوو این است که اوضاع را دقیقاً زیر نظر داشته باشند و درصورتی‌که ثبات منطقه به خطر بیفتد، طبق دستور قطع‌نامه ۱۲۴۴ سال ۱۹۹۹ شورای امنیت سازمان ملل مداخله کنند. این نیروها برای حفظ امنیت دائمی محیط کوزوو طبق دستور سازمان ملل، هر اقدامی که لازم باشد، انجام می‌دهند.»

این گزارش را در صفحه ۵ بخوانید

در گفت‌وگو با علی ماجدی سفیر پیشین ایران در برزیل، ژاپن و آلمان بررسی شد

احیای برجام یا گریز هسته‌ای؟

● عکس: سهند تاجی، شرق

عبدالرحمن فتح‌الهی؛ «این احتمال وجود دارد که ما در خصوص زمان مذاکرات نیز به توافقاتی برسیم تا دور تازه‌ای از مذاکرات را آغاز کنیم؛ جمله مذکور گفته ناصر کنعانی در نشست خبری دیروز دوشنبه بود که از «احتمال» آغاز گفت‌وگوها حکایت داشت. این گفته سخنگوی وزارت امور خارجه پس از آن مطرح شد که یعقوب رضازاده، یکشنبه هفته جاری از احتمال ازسریگیری مذاکرات در وین گفت؛ ساعاتی پس از گفته این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یازدهم بود که باقری‌کنی در رشته تویییت به احتمال آغاز گفت‌وگوها اشاره کرد.

بااین‌حال در سوی دیگر برخی معتقدند جمهوری اسلامی ایران با این دیپلماسی سینیوسی در مذاکرات، تأخیر در احیای برجام و در پیش گرفتن سیاست قطع و وصل برای انجام گفت‌وگوها با طرف‌های مقابل صرفا به دنبال خرید زمان با هدف رسیدن به نقطه گریز هسته‌ای است. مؤید این نکته هم به مواضع برخی سیاسیون و ادعای چند روز گذشته رسانه‌های اصولگرا برمی‌گردد که به‌صراحت از توان رسیدن به نقطه گریز هسته‌ای پرده برداشتند. مجموعه این شرایط یک فضای مهم و پیچیده را به دست می‌دهد؛ اما به واقع چرا شاهد این میزان از دوگانگی و ابهام در دیپلماسی برجامی دولت سیزدهم هستیم؟ پاسخ این سؤال، محور گفت‌وگوی «شرق» با علی ماجدی است. در این گپ‌وگفت با سفیر پیشین ایران در برزیل، ژاپن و آلمان به بررسی دقیق‌تر ابعاد و زوایای این ابهام فعلی و دلایل شکل‌گیری آن در سیاست خارجی دولت سیزدهم پرداخته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید

یادداشت

دو خط موازی

حسین حفقو کارشناس اقتصادی

مردم رسماً اعلام می‌کنند می‌توان با مقاومت تحریم را بی‌اثر کرد، بنابراین وظیفه خود می‌دانیم به خواست مردم ایستادگی مقابل زیاده‌خواهان و مقابل نظام سلطه را در دستور کار قرار دهیم و از مواضع جمهوری اسلامی عقب‌نشینی نکنیم (رئیس‌جمهوری، رسانه‌ها، ۵/۶).اقتصاد ایران مانند هر اقتصادی برای آنکه نمیرد نیاز به ارتباط با جهان دارد بدون این ارتباط با جهان هر روز اندازه‌های این اقتصاد کوچک‌تر و به اقتصادی معیشتی و بخور و نمیر تبدیل می‌شود. مانند وضعیت دریاچه ارومیه که این روزها وضعیت دردناک آن بار دیگر سرخط خبرها قرار گرفته و گفته شده پنج درصد آن بیشتر باقی‌نمانده است. اقتصاد و صنعت ایران نیز طی این سال‌ها به‌واسطه تحریم‌ها و دورافتادگی از تحولات علمی و تکنولوژیکی و جذب منابع سرمایه‌ای و گسترش بازارها یقیناً متحمل بیشترین آسیب‌ها شده است. آسیب‌هایی که با سیاست‌های نادرست داخلی هرچه بیشتر تشدید شده و کار اصلاح وضعیت معیشت و کار و کسب مردم را دشوارتر از هر زمان دیگر کرده است.تداوم وضعیت موجود با توجه به تغییر سطح تورم طی چند سال اخیر از ۲۰ درصد سالانه و ۱.۵ درصد ماهانه به دو برابر (حدود ۴۰ درصد در سال و سه درصد در ماه) و تشدید این وضعیت به سبب افزایش شدید نقدینگی (روزانه حدود چهار هزار میلیارد تومان) در مقابل عدم افزایش درآمدهای ارزی

مشکل زنان با نامه‌ای از سوئیس حل می‌شود؟

مشکل زنان با نامه‌ای از سوئیس حل می‌شود؟

گزارش تیریک را در صفحه ۴ بخوانید

یادداشت‌روزنامه‌نگاران

قصور نابخشودنی در کار خبرنگاری!

سیدیحیی عظیمی

رسانه‌های جمعی و خبرنگاران مسئولیت‌شناس در فرآیند توسعه به عنوان رکن آگاهی‌دهنده، جایگاه منحصربه‌فردی را برای دفاع از آزادی اندیشه، عقیده، بیان و رفتار در قیاس با سایر ارکان دموکراسی دارند و رسانه‌ها با فعالیت‌های آگاهانه و آزادانه می‌توانند به شکل فزاینده‌ای زمینه ارتقای سواد سیاسی و آشناسازی مردم با حقوق‌شان را در قالب مطالبات بحق در سطوح مختلف اجتماعی فراهم آورند.

در عصر ارتباطات، مقام رسانه‌ها و خبرنگاران را باید رفیع دید و رسانه‌ها را یکی از ارکان مهم دموکراسی در اشاعه اندیشه، پرسشگری، تضارب آرا، آزادی‌خواهی و عدالت‌طلبی به حساب آورد که در جریان دموکراسی خواهی و پیشرفت، می‌توانند راه‌های درست و مناسبی را فراروی مردم باز کنند. با این اوصاف، اگر همین رسانه‌ها و خبرنگاران دچار نوعی از سیاست‌زدگی شوند، خواسته یا ناخواسته از دایره انصاف خارج خواهند شد و شور را جایگزین شعور در جامعه خواهند کرد و با حمایت‌های متعصبانه از یک جریان سیاسی خاص، چشم را روی بیسان و بازگوکردن حقایق خواهند بست. متأسفانه این آفت در کشورهای درحال‌توسعه به دلیل فقر فکری و مالی، دامن‌گیر برخی از رسانه‌ها و خبرنگاران شده و آنها را دچار جمود و کج‌اندیشی کرده و موجب شده بعضی از رسانه‌ها و خبرنگاران با تعصب خاصی، منزلت خود را در حد یک ابزار سیاسی تقلیل دهند و درهای تبادل‌نظر بین اندیشه‌های کوناگون را در کشور قفل بزنند و مردم را از بازتاب دیدگاه‌های متنوع در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی محروم کنند. طبیعی است اگر در کار رسانه‌ای، خبرنگاری بخواهد فقط در اندازه یک منعکس‌کننده رویداد ظاهر شود، او دیگر توانایی فرآیندی دین پدیده‌ها را نخواهد داشت و از تأمین نیازهای خبری مخاطبان خود عاجز خواهد ماند. و با خطارفتن در دیدن نادرست وقایع، ذهنیت‌ها با تصورات یک جریان سیاسی خاص را به جای واقعیت شناخت درست قوت‌ها، ضعف‌ها، تفاوت‌ها و تشابهات توسعه‌ای در مناطق مختلف کشور و حتی با سایر کشورهای دیگر، دید دست‌اندرکاران را نسبت به واقعیت‌ها تغییر دهد و شرایط مناسبی را برای رفتن به سمت توسعه در جامعه فراهم کند. همچنین اثبات ادعاهای بدون پشتوانه برخی مسئولان در موفقیت‌ها، نیازمند درایت خبرنگار است و یک خبرنگار هم هر چه بیشتر به قرارداد نانوشته‌ای که با مردم دارد پایبند باشد به همان میزان، شانه از زیر بار مسئولیت اجتماعی و تاریخی خود در انعکاس عینی رویدادها خالی نخواهد کرد.

ادامه در صفحه ۱۰